

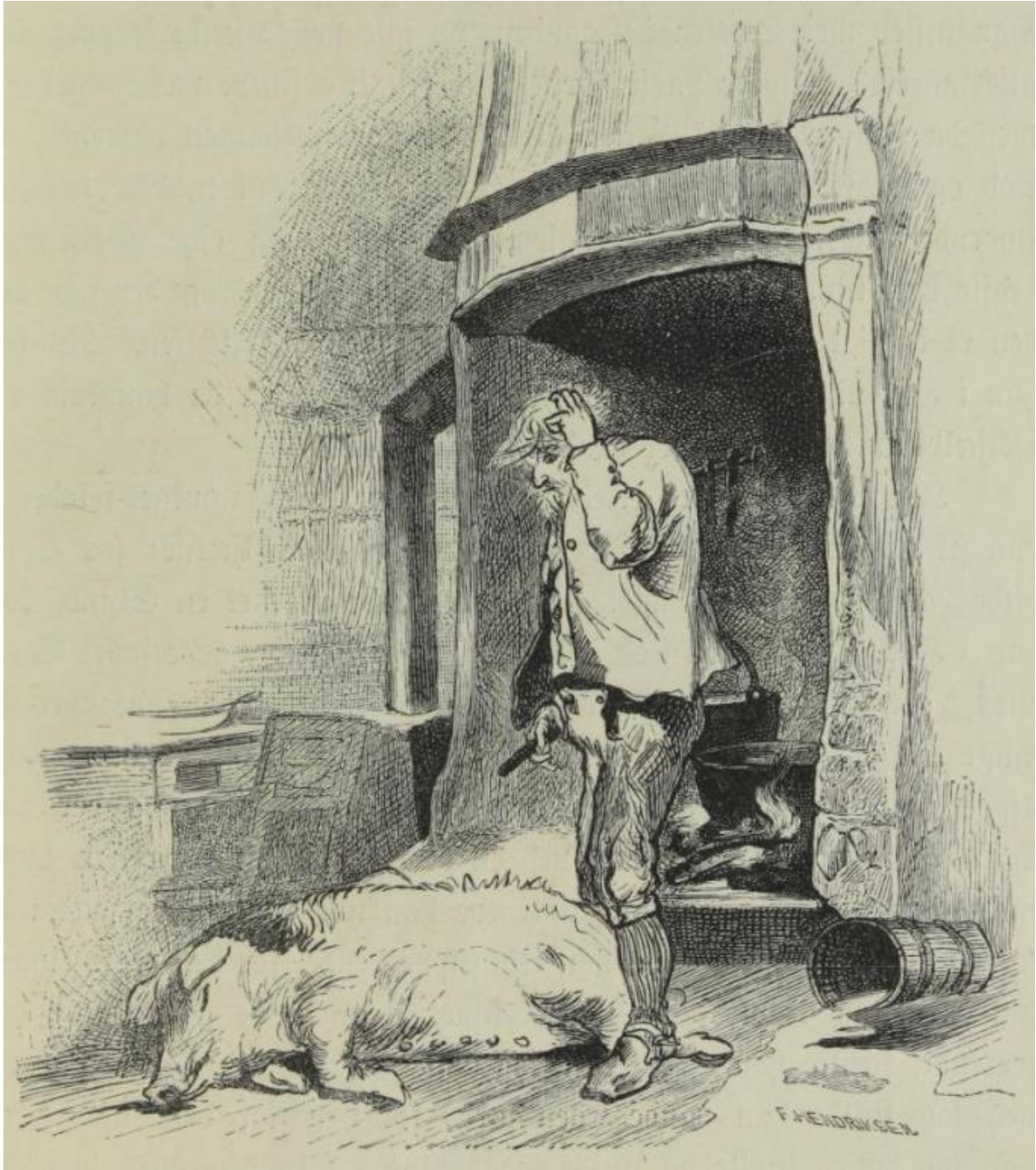
De første eventyrtegningene (figur 1 – 24)

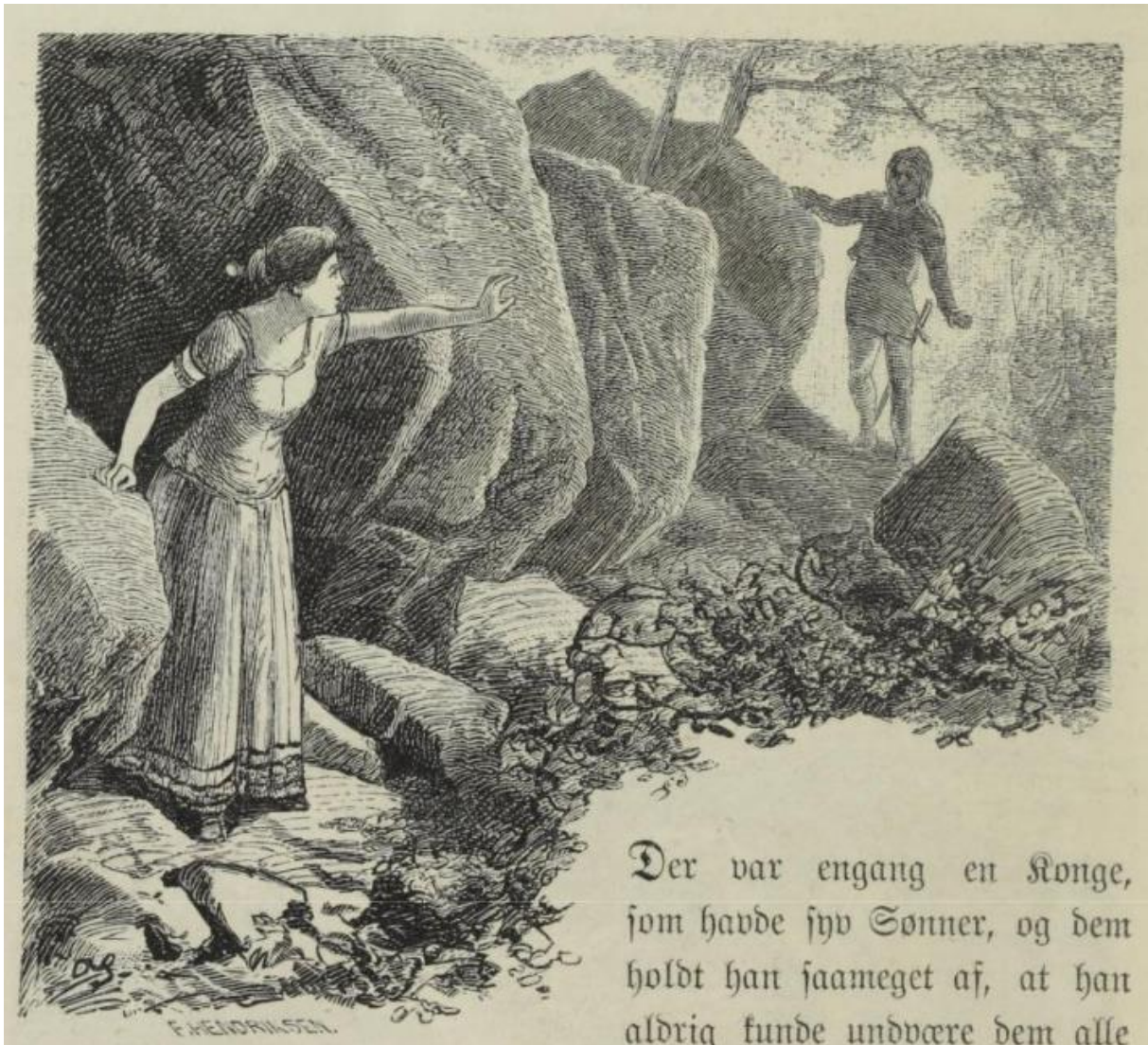
Figur 1: Otto Sinding: Gutten og Fanden (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 45

Figur 2: Eilif Petersen: Manden som skulde stelle hjemme (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 48

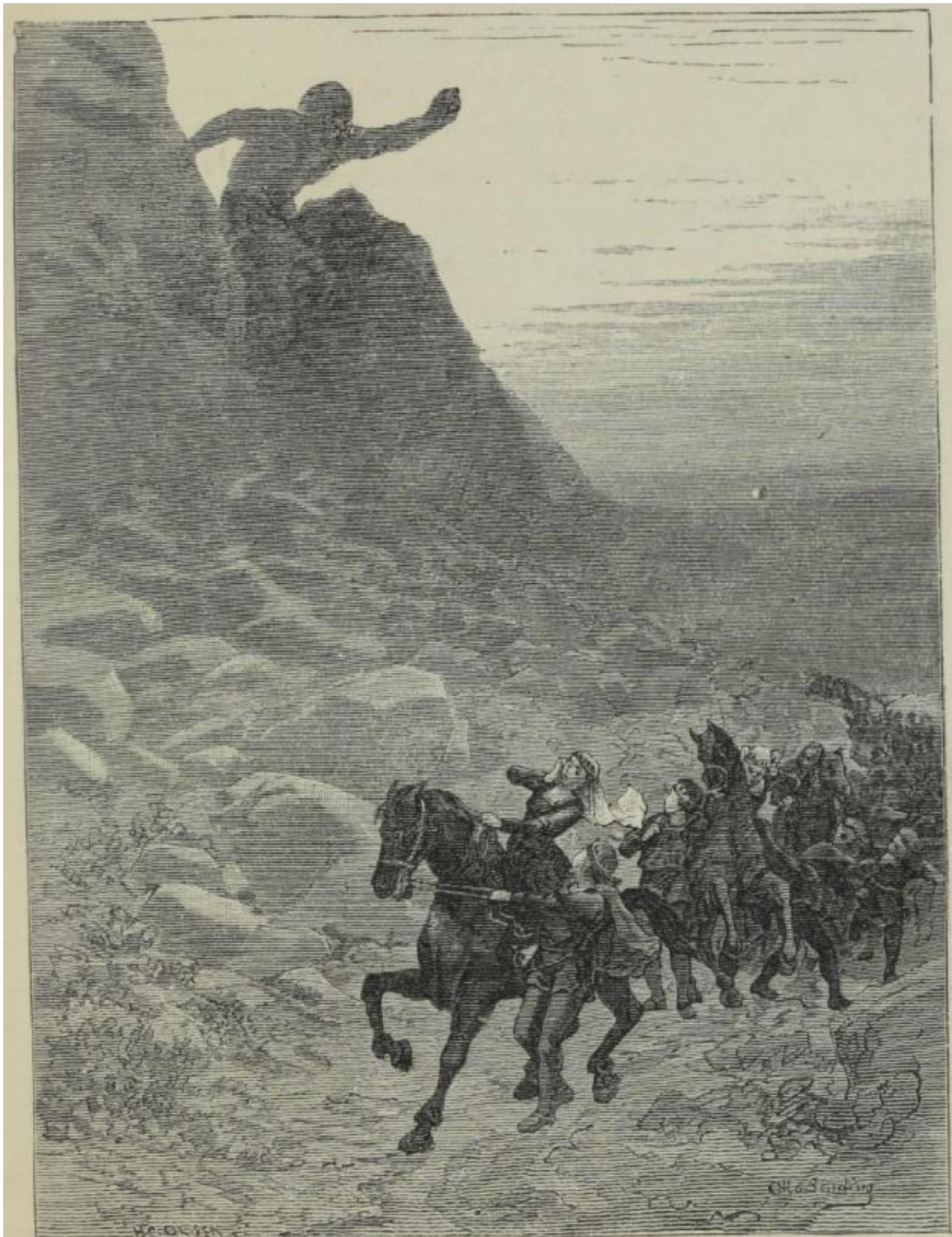

Figur 3: Eilif Petersen: Manden som skulde stelle hjemme (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 49

Der var engang en Konge,
som havde syv Sønner, og dem
holdt han saameget af, at han
aldrig kunde undvære dem alle

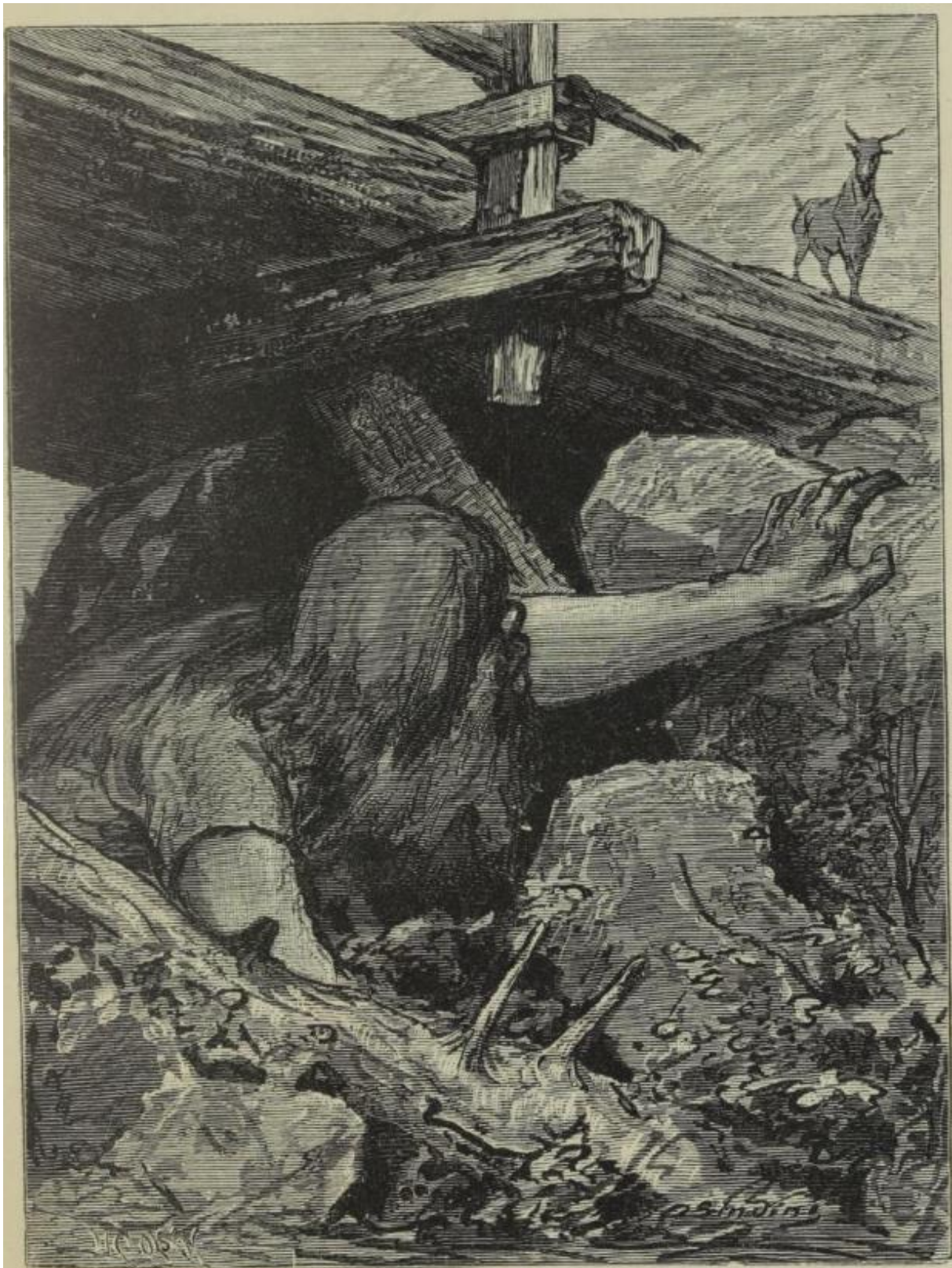
Figur 4: Otto Sinding: Om Risen som ikke havde noget hjerte paa sig (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 60

Figur 5: Otto Sinding: Om Risen som ikke havde noget hjerte paa sig (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 61

Figur 6: Erik Werenskiold: Den syvende far i huset (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 119

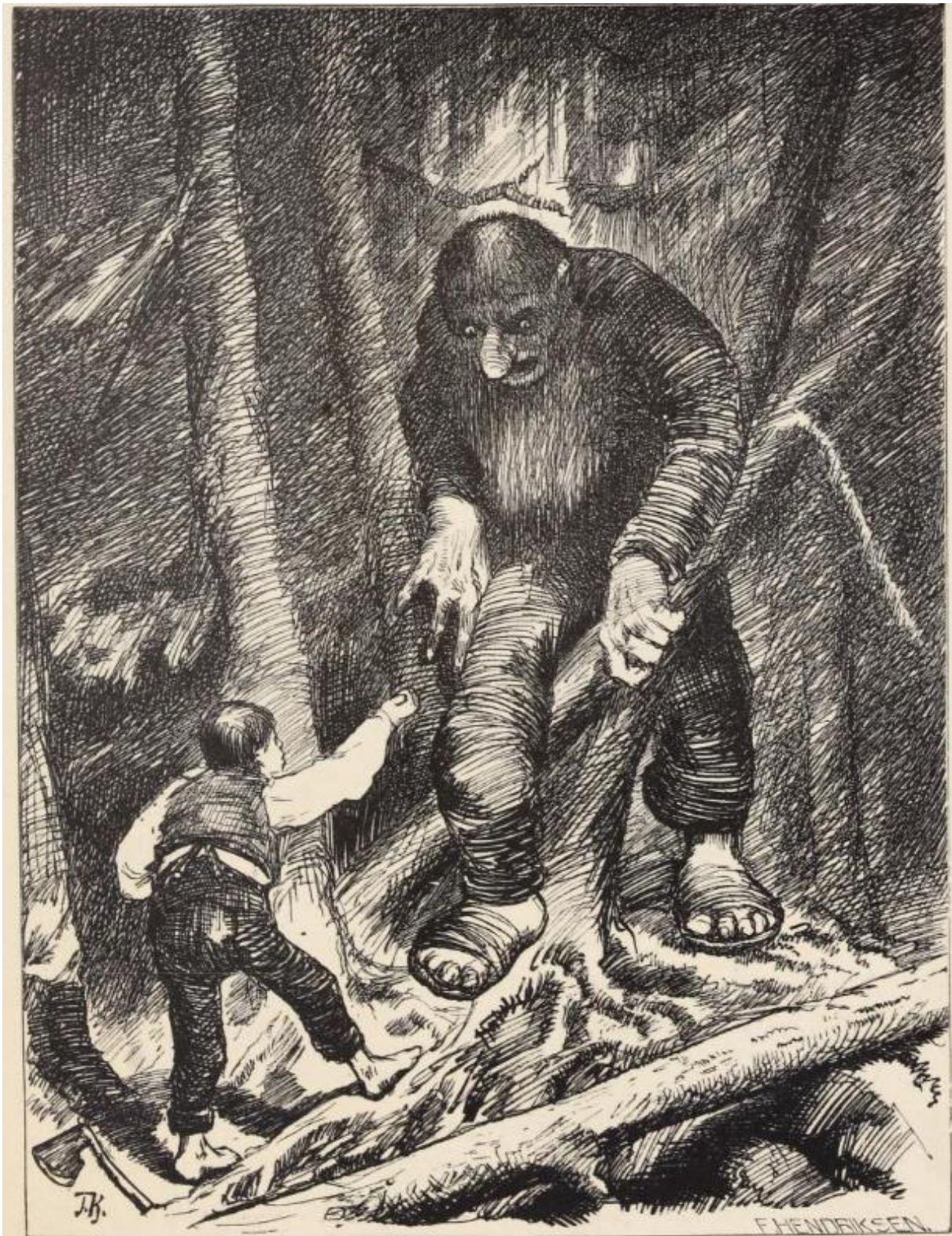
Figur 7: Otto Sinding: De tre Bukkene Bruse som skulde gaa til Sæters og gjøre sig fede (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 151

Figur 8: Otto Sinding: Om Gutten som gik til Nordenvinden og krævede Melet igjen (1879) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen (red.) Norske Folke- og Huldre-Eventyr i Udvalg, s. 177

Figur 9: Theodor Kittelsen: Da slo Trolde Latterdøren op (1883) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn I, s. 15

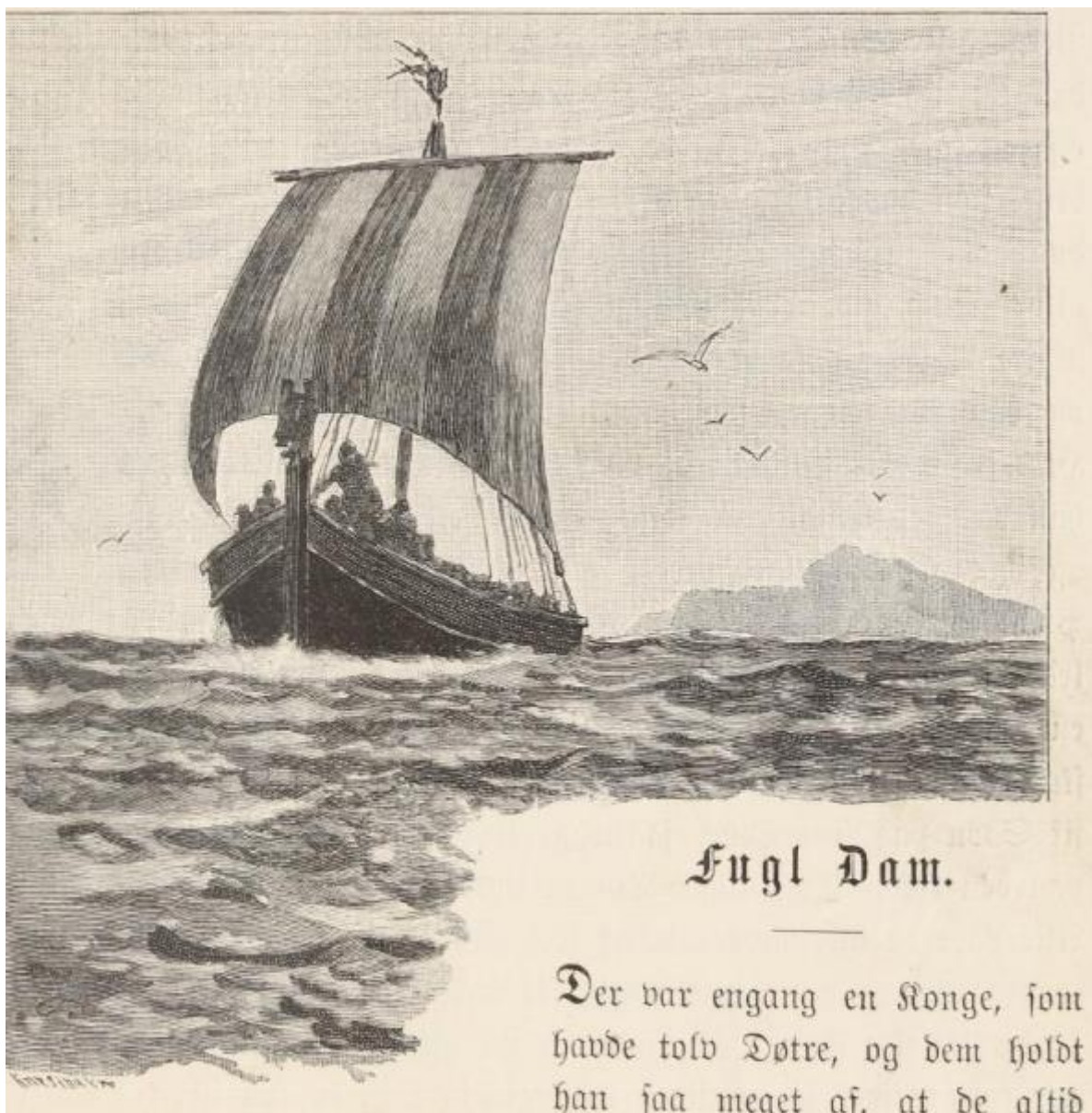
Figur 10: Theodor Kittelsen: Askeladden som kapaad med Trolde (1883) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for børn I, s. 23

Figur 11: Theodor Kittelsen: Smørbuk (1883) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for børn I, s. 37

Figur 12: Erik Werenskiold: Herremandsbruden (1883) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Barnebog for Børn I, s. 71

Fugl Dam.

Der var engang en Konge, som havde tolv Døtre, og dem holdt han saa meget af, at de altid

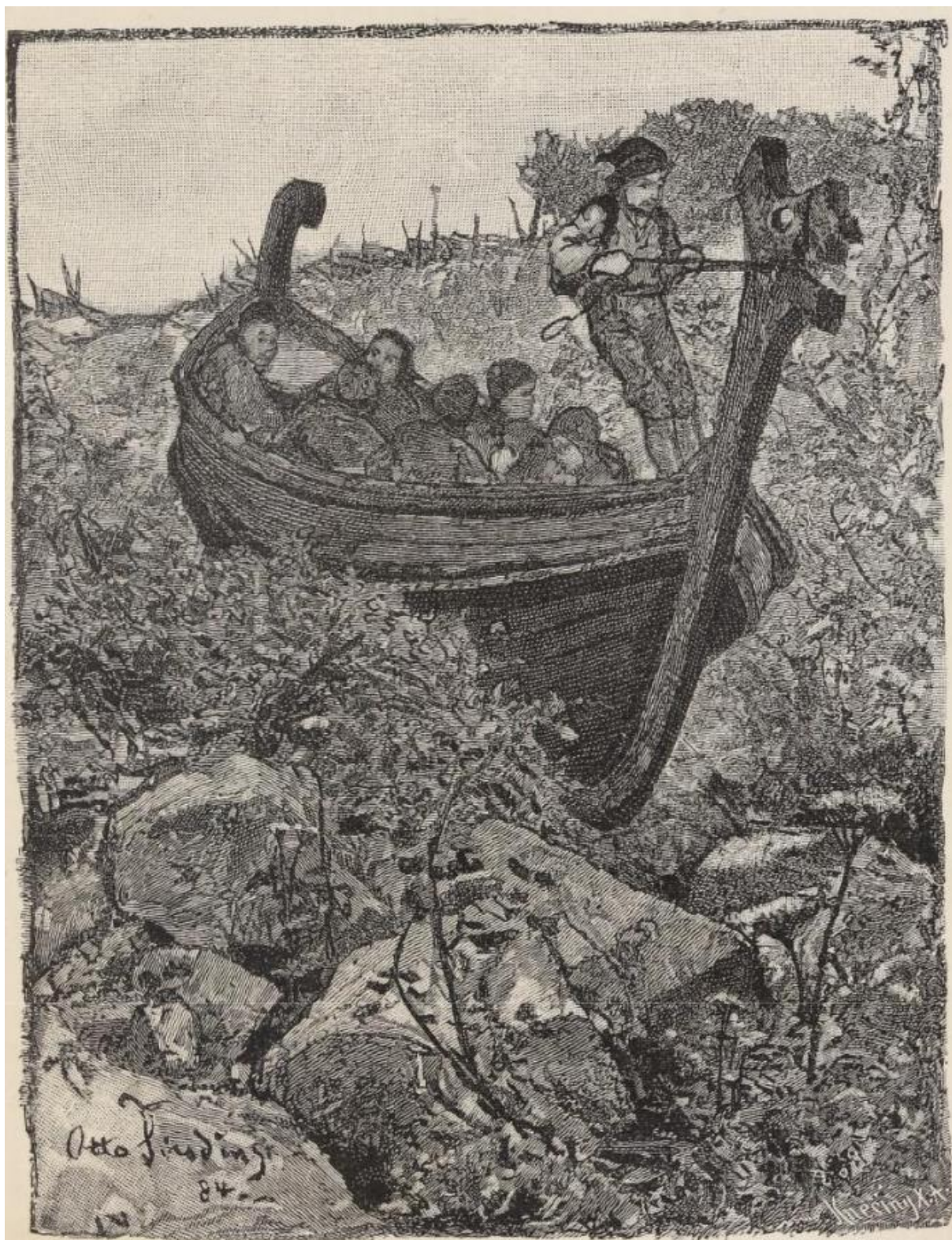
Figur 13: Otto Sinding: Fugl Dam (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 1

Figur 14: Erik Werenskiold: "Hutetu" sagde Trolde (1884) Hentet fra Asbjørnse, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 25

Figur 15: Erik Werenskiold: "Der vilde Prindsesserne sidde og hvile" (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 33

Figur 16: Otto Sinding: Skibet som gik lige godt til Lands som til Vands (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 45

Figur 17: Otto Sinding: Til Verdens Ende paa fem Minutter (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 49

Gudbrand i Lien.

Der var engang en Mand, som hed Gudbrand; han havde en Gaard, som laa langt bort i en Naali, og derfor kaldte de ham Gudbrand i Lien. Han og Konen hans levede saa vel sammen og vare saa godt forligte, at Alt Manden gjorde, syntes Konen var saa velgjort, at det aldrig kunde gøres bedre; hvorledes han bar sig ad, var hun lige glad i det. De eiede sin Jordvei, og hundrede Daler havde de liggende paa Kiste=

Figur 18: Otto Sinding: Gudbrand i Lien (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 56

Figur 19: Erik Werenskiold: De tre Kongsdøtre i Berget det blaa (1887) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen, Jørgen Moe og Moltke Moe (red.) Eventyrbog for børn III, s. 1

Figur 20: Erik Werenskiold: Saa tiggede og overhængte de Vakten alle Tre (1887) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen, Jørgen Moe og Moltke Moe (red). Eventyrbog for børn III, s. 5

Figur 21: Erik Werenskiold: "Tror Du, der er Nogen, som vil betale alt det for en rettet Synder?" spurgte Præsten (1887)
Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen, Jørgen Moe og Moltke Moe (red.) Eventyrbog for børn III, s. 39

Figur 22: Erik Werenskiöld: "Nei, jeg er ikke udgaet, men den er udgaet, den" svarede Gutten (1887) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen, Jørgen Moe og Moltke Moe (red.) Eventyrbog for Børn, s. 101

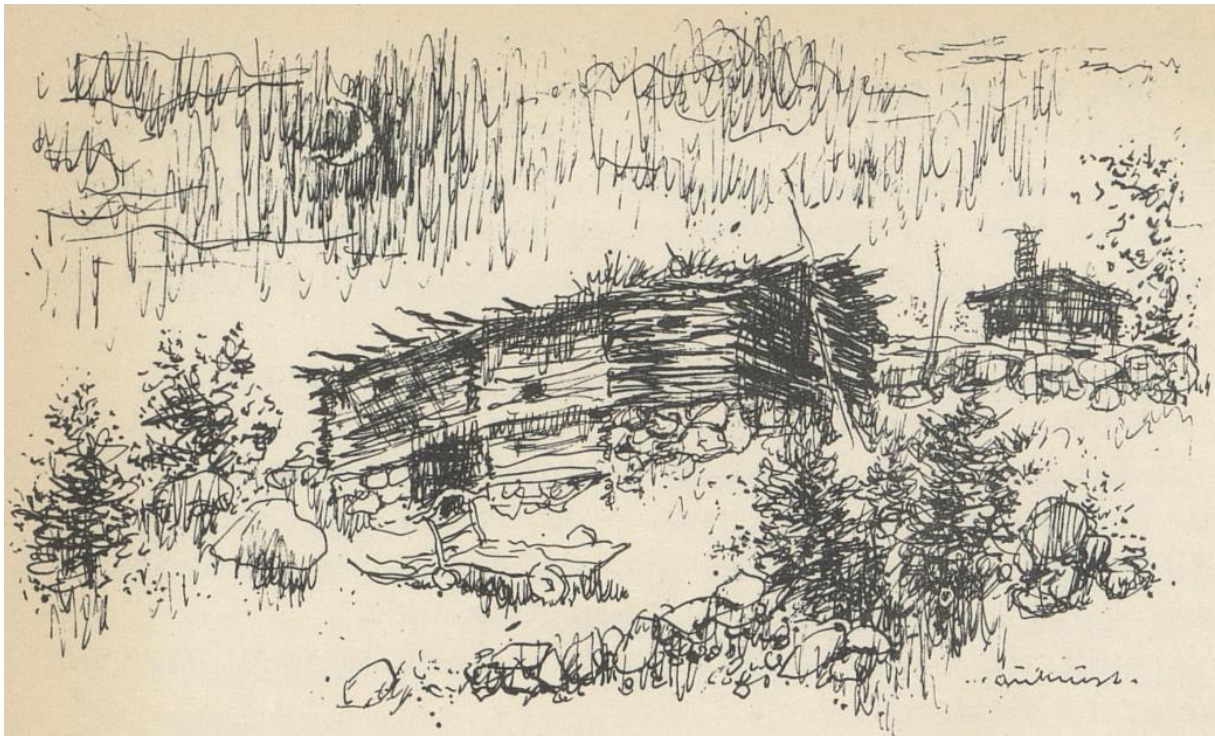

Figur 23: Erik Werenskiold: Soria Moria Slott (1884) Hentet fra Asbjørnsen, Peter Christen og Jørgen Moe (red.) Eventyrbog for Børn II, s. 23

Figur 24: Eilif Petersen: Manden som skulde stelle hjemme (1879) Hentet fra Lundeby, Einar (red.) P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe Samlede Eventyr, Første Bind, Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, 2000, tiende utgave, s. 74

Kjell Aukrust (figur 25 - 29)

Figur 25: Kjell Aukrust: Gudbrand i Lia (1951) Hentet fra Aukrust, Kjell, Folkeeventyr I, s. 84

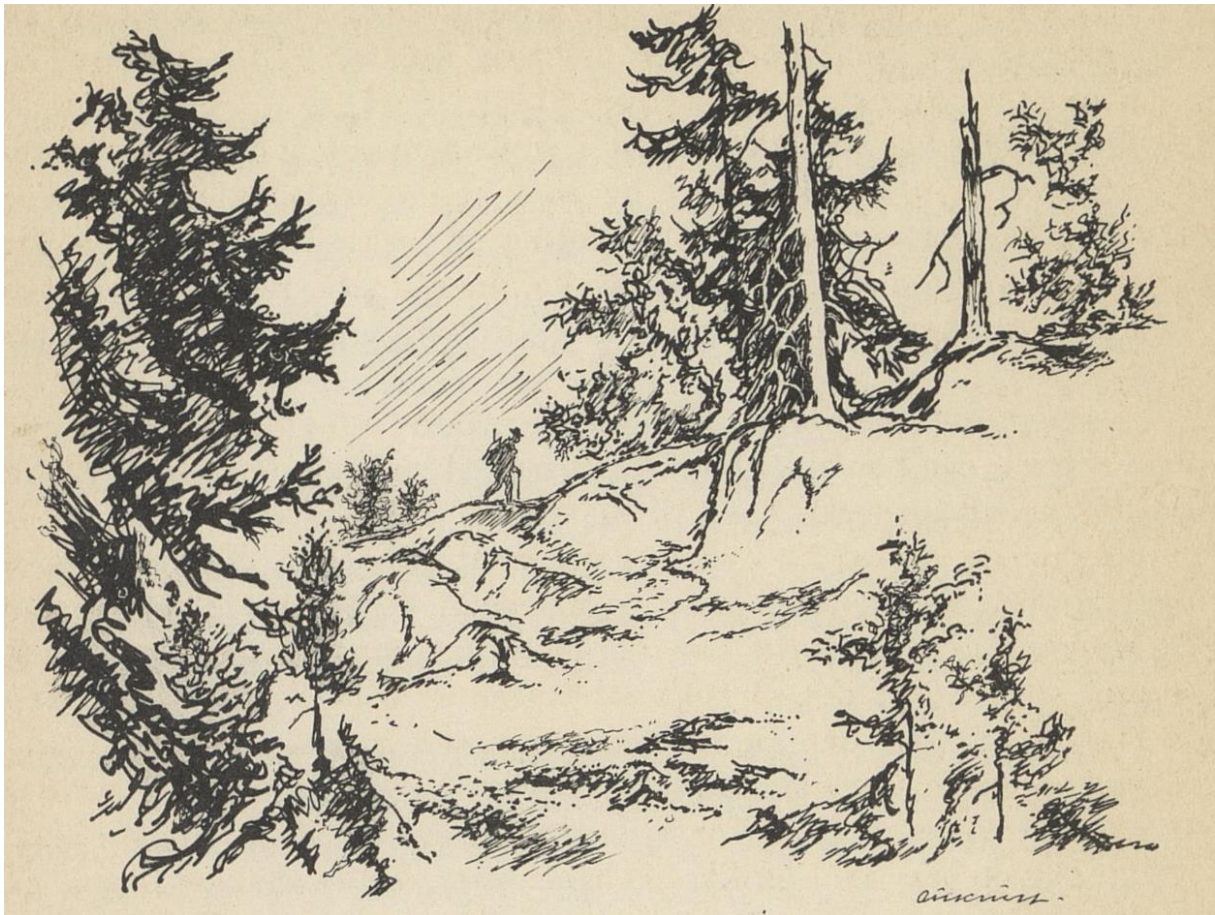
Figur 26: Kjell Aukrust: "Har du nå tatt sengeteppet mitt -" (1951) Hentet fra Aukrust, Kjell, Folkeeventyr I, s. 95

Figur 27: Kjell Aukrust: Espen Askeladd takka for skipet, seilte av sted - (1951) Hentet fra Aukrust, Kjell, Folkeeventyr I, s. 118

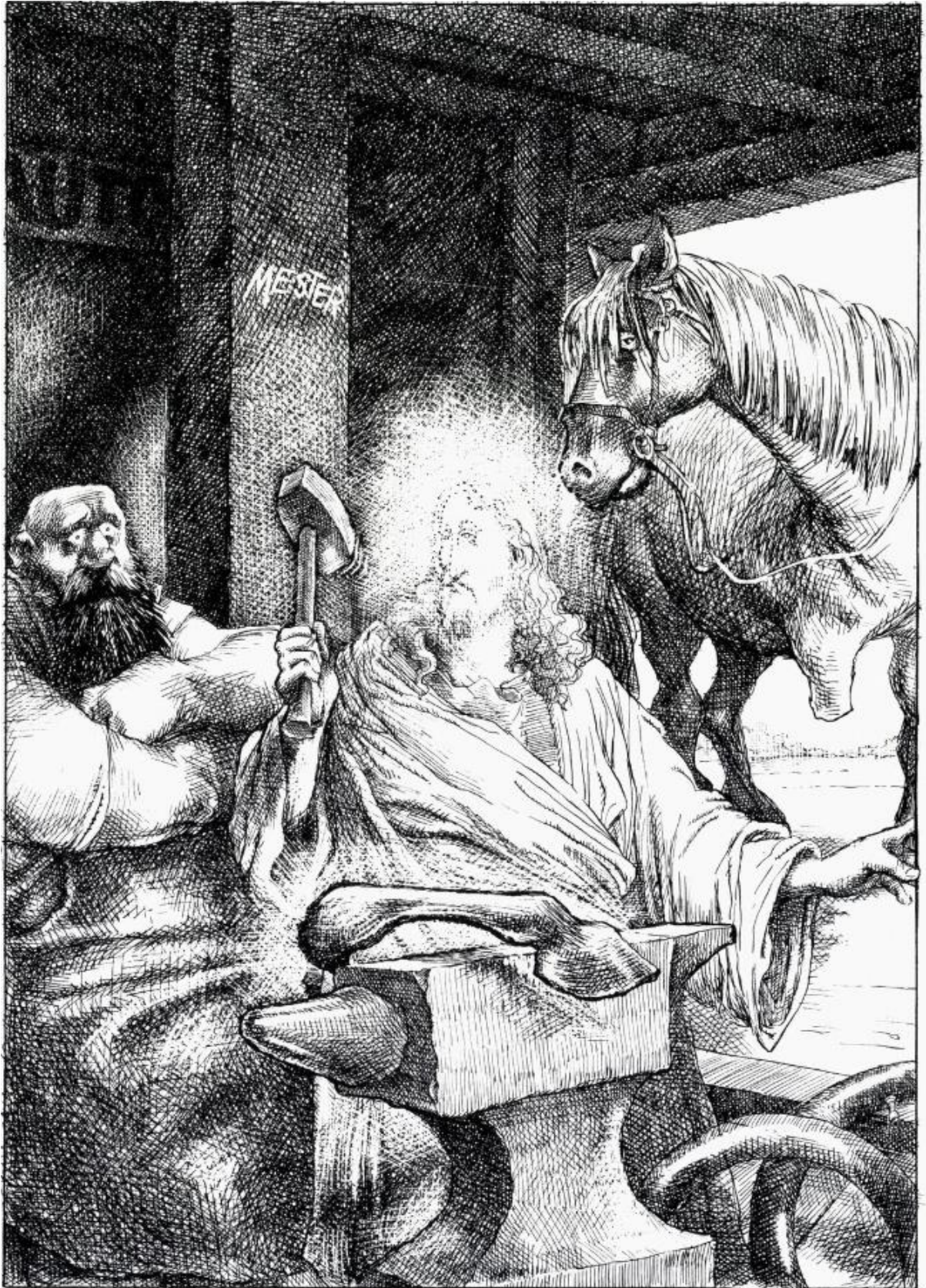

Figur 28: Kjell Aukrust: "Kjære vene, vær ikke så vond, far," sa kjerringa (1951) Hentet fra Aukrust, Kjell, Folkeeventyr II, s. 37

Figur 29: Kjell Aukrust: Askeladden som Kappåt med trollet (1951) Hentet fra Aukrust, Kjell, Folkeeventyr II, s. 137

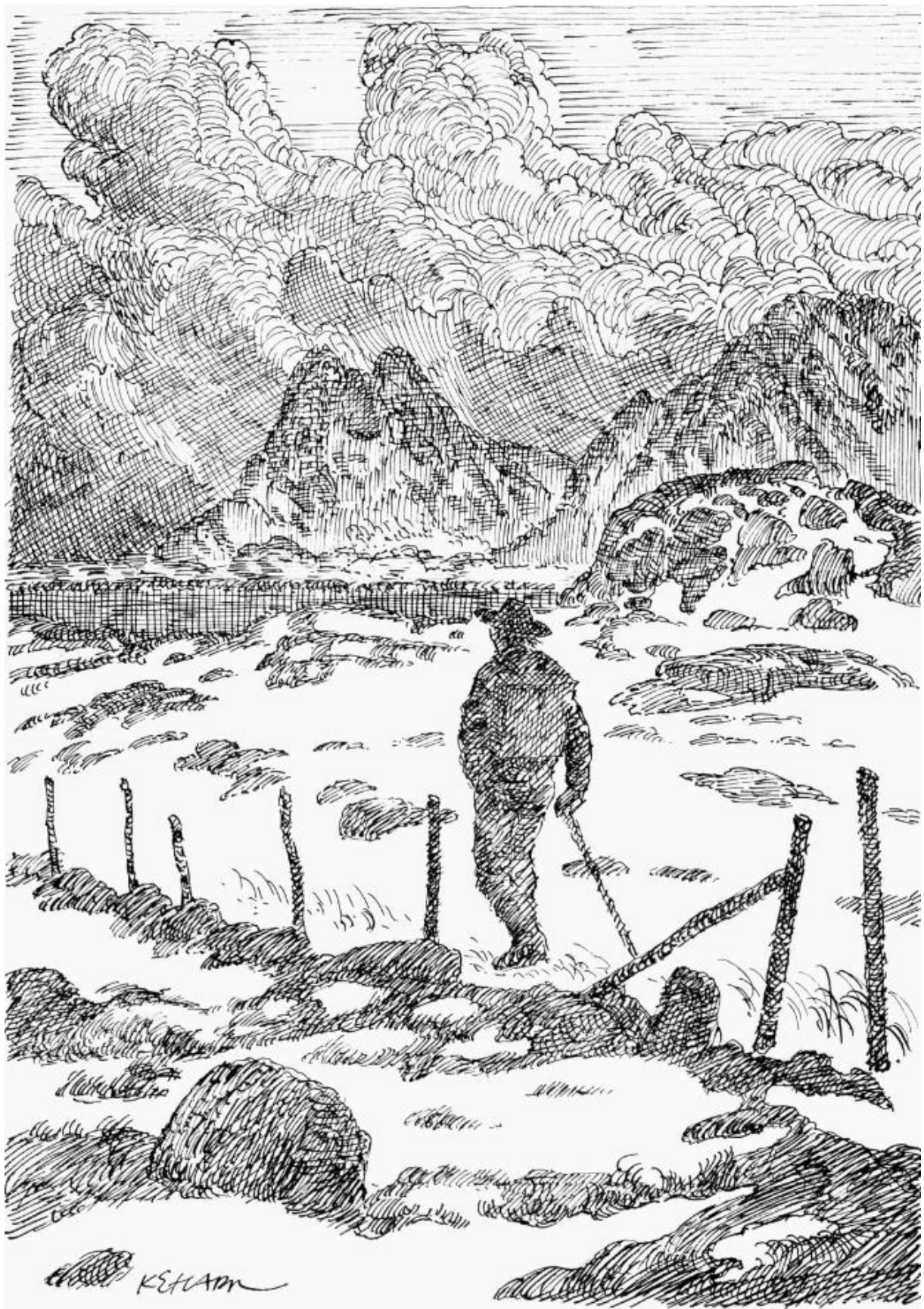
Det var en gang ... (figur 30 - 34)

Figur 30: Rune Johan Anderson: Så tok han det andre forbeinet og gjorde like ens (1981) Hentet fra Kristiansen, Idar og Terje Stigen (red.) Det var en gang ..., s. 204

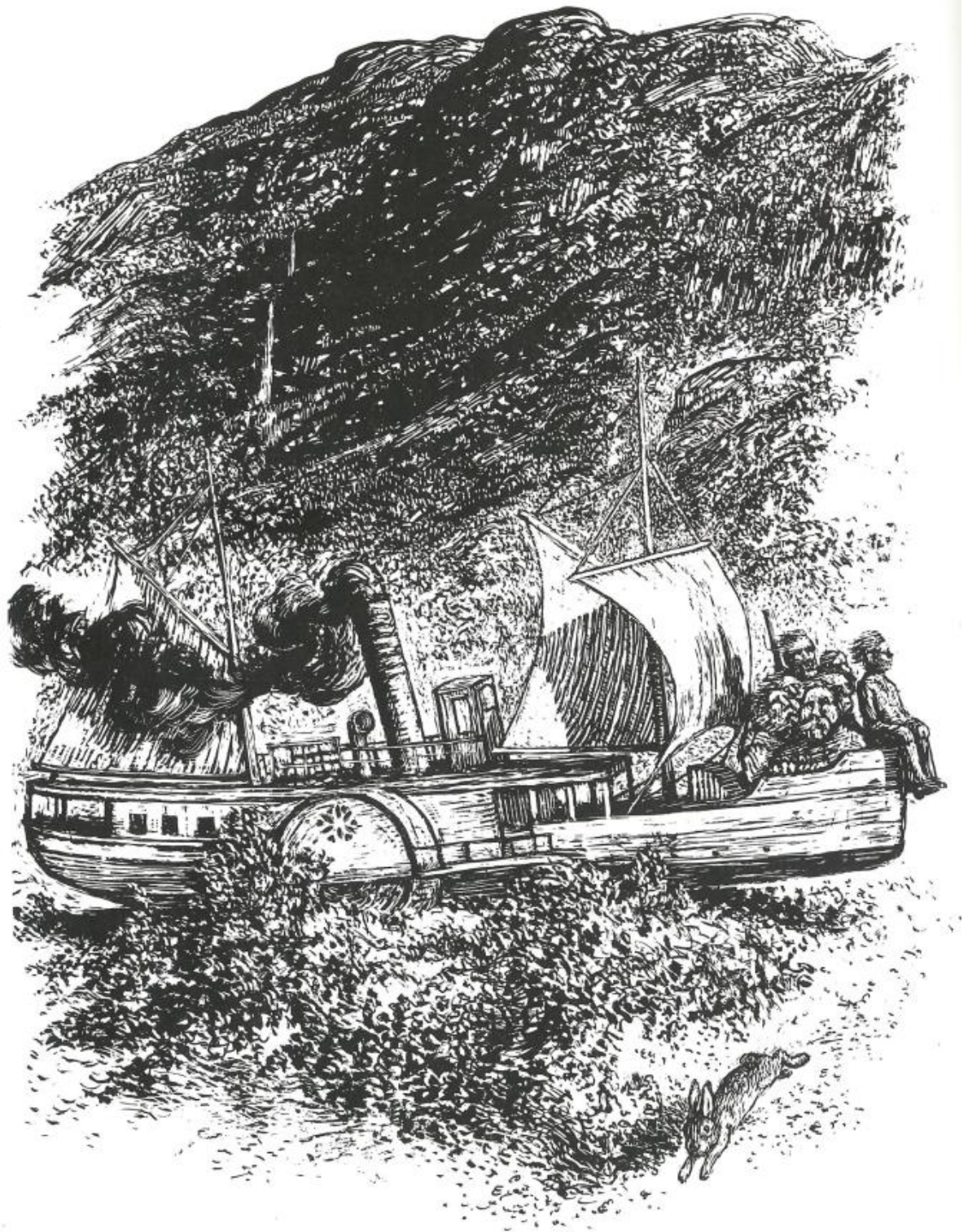
Figur 31: Rune Johan Anderson: - er du ferdig nå? sa han, og stakk nesen inn gjennom smiedøra (1981) Hentet fra Kristiansen, Idar og Terje Stigen (red.) Det var en gang ..., s. 207

Figur 32: Karl Erik Harr: Gutten ga seg nå trøstig i vei. (1981) Hentet fra Kristiansen, Idar og Terje Stigen (red.) Det var en gang ..., s. 115

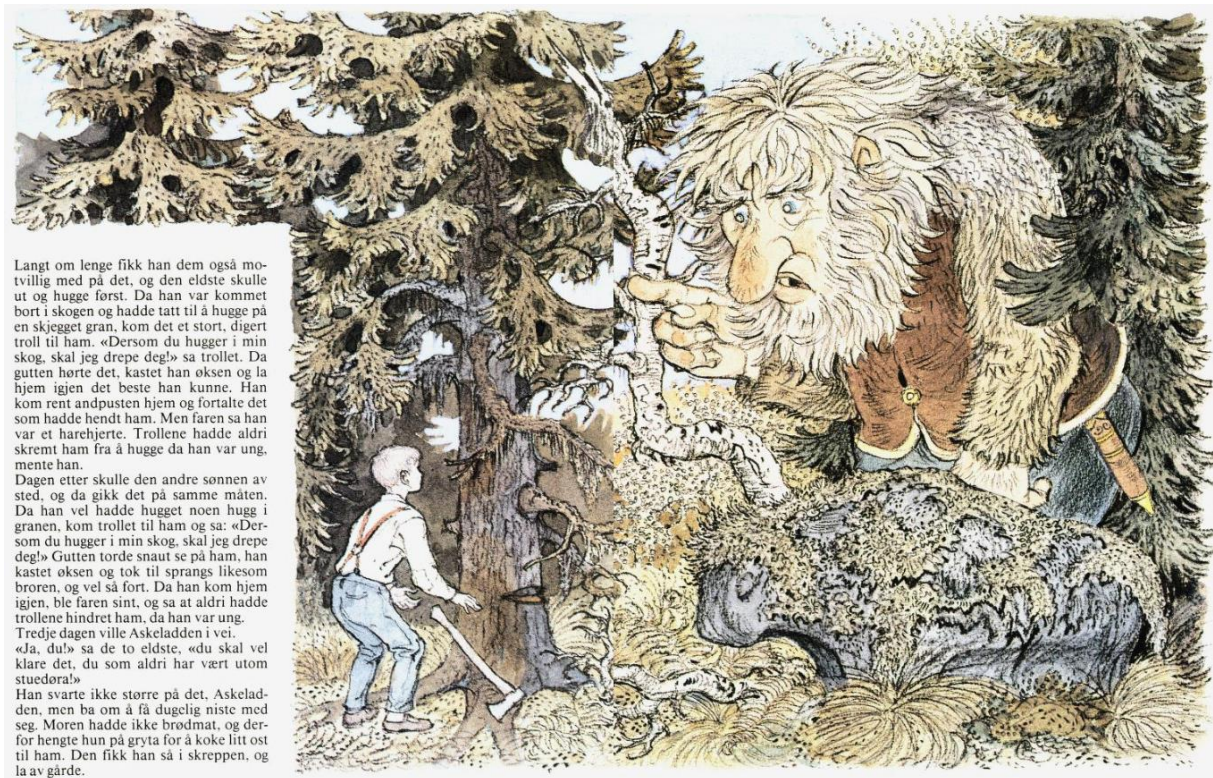

Figur 33: Olav Mosebekk: Så tok han skreppa på nakken og labbet nedover bakken (1981) Hentet fra Kristiansen, Idar og Terje Stigen (red.) Det var en gang ..., s. 87

Figur 34: Hans Normann Dahl: «Askeladden og de gode hjelpere» (1981) Hentet fra Opsahl, Turid, Ellen Seip Stubbe og Jo Tenfjord (red.) Den Store Eventyr Boka, s. 184

Illustrasjoner for barn i farger (figur 35 - 39)

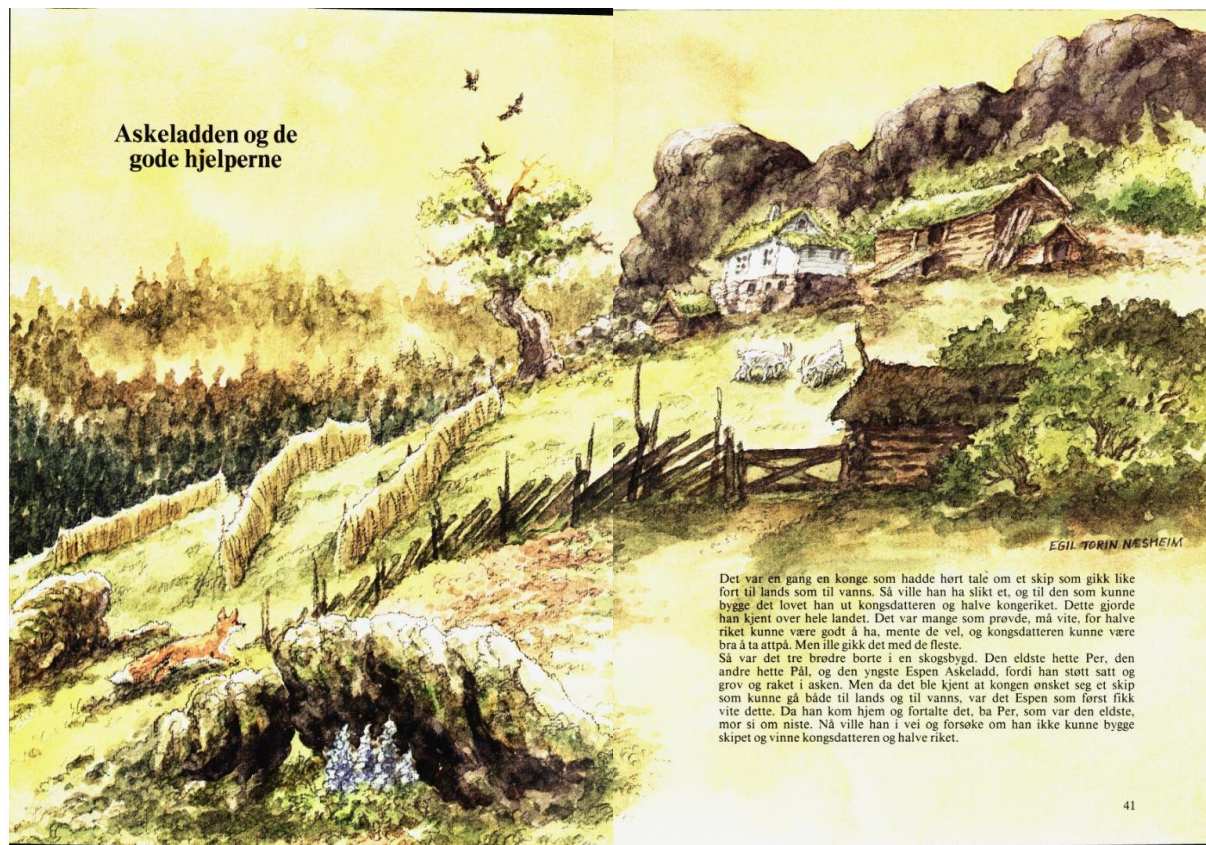
Langt om lenge fikk han dem også motvillig med på det, og den eldste skulle ut og hugge først. Da han var kommet bort i skogen og hadde tatt til å hugge på en skjegget gran, kom det et stort, digert troll til ham. «Dersom du hugger i min skog, skal jeg drepe deg!» sa trollet. Da gutten hørte det, kastet han øksen og la hjem igjen det beste han kunne. Han kom rent andpusten hjem og fortalte det som hadde hendt ham. Men faren sa han var et harehjerte. Trollene hadde aldri skremt ham fra å hugge da han var ung, mente han.

Dagen etter skulle den andre sonnen av sted, og da gikk det på samme måten. Da han vel hadde hugget noen hugg i granen, kom trollet til ham og sa: «Dersom du hugger i min skog, skal jeg drepe deg!» Gutten torde snaut se på ham, han kastet øksen og tok til sprang likesom broren, og vel så fort. Da han kom hjem igjen, ble faren sint, og sa at aldri hadde trollene hindret ham, da han var ung.

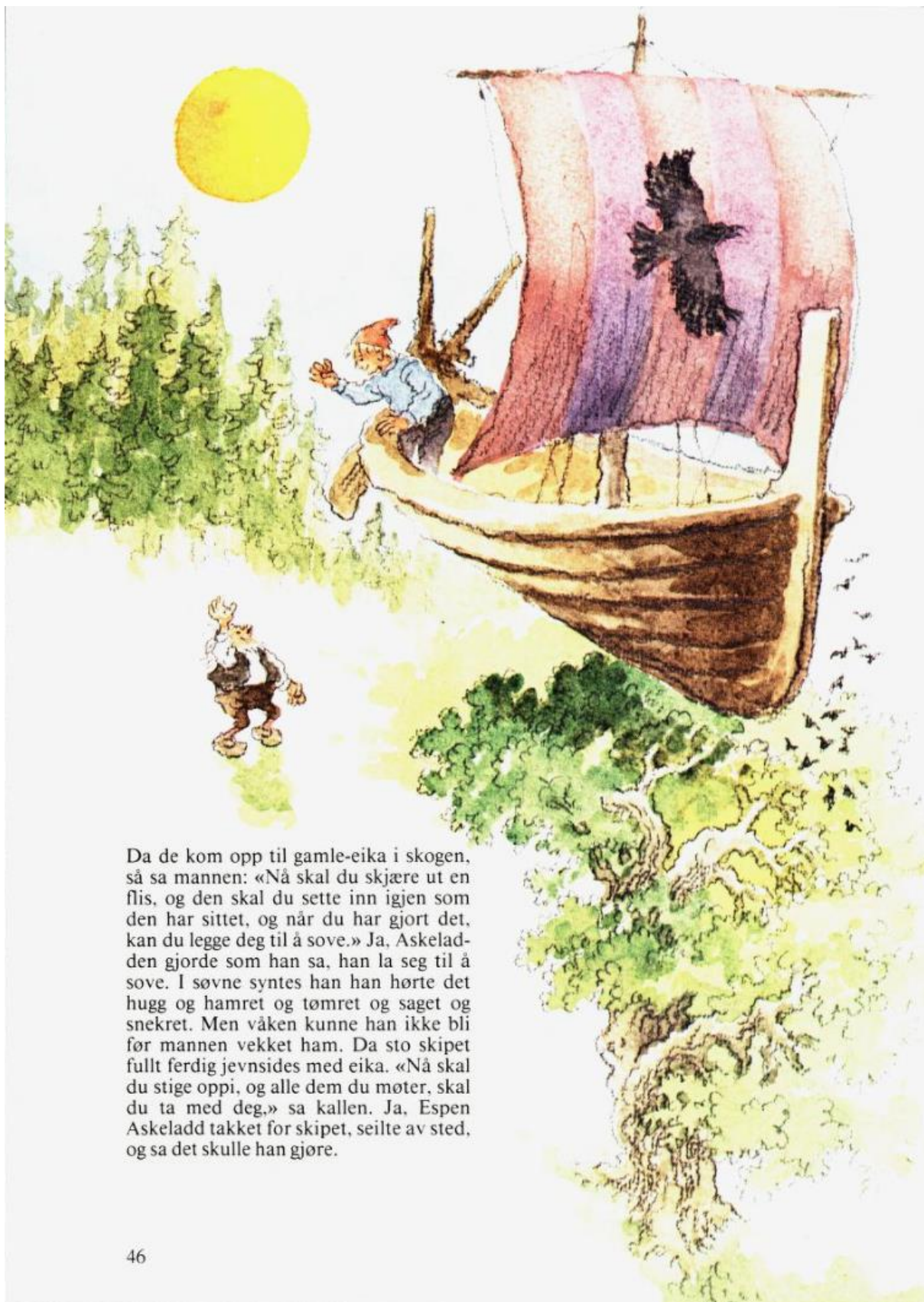
Tredje dagen ville Askeladden i vei. «Ja, du!» sa de to eldste. «du skal vel klare det, du som aldri har vært utom stuedora!»

Han svarte ikke større på det. Askeladden, men ba om å få dugelig niste med seg. Moren hadde ikke brødmat, og derfor hengte hun på gryta for å koke litt ost til ham. Den fikk han så i skreppen, og la av gårde.

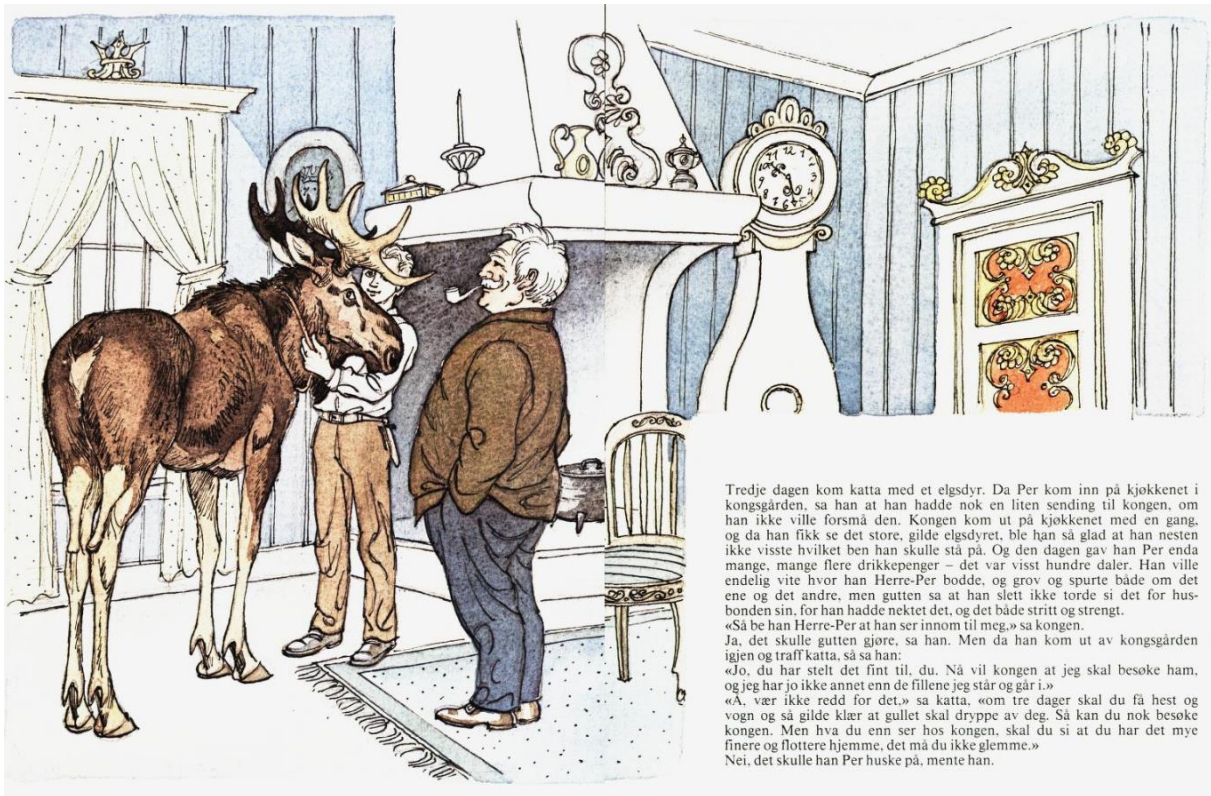
Figur 35: Omar Andr en: Askeladden som kapp t med trollet (1993) Hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s. 34 og 35

Figur 36: Egil Torin Næsheim: Askeladden og de gode hjelpere (1993) Hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s. 40 og 41

Da de kom opp til gamle-eika i skogen, så sa mannen: «Nå skal du skjære ut en flis, og den skal du sette inn igjen som den har sittet, og når du har gjort det, kan du legge deg til å sove.» Ja, Askeladden gjorde som han sa, han la seg til å sove. I søvne syntes han han hørte det hugg og hamret og tømret og saget og snekret. Men våken kunne han ikke bli før mannen vekket ham. Da sto skipet fullt ferdig jevnstides med eika. «Nå skal du stige oppi, og alle dem du møter, skal du ta med deg,» sa kallen. Ja, Espen Askeladd takket for skipet, seilte av sted, og sa det skulle han gjøre.

Tredje dagen kom katta med et elgsdyr. Da Per kom inn på kjøkkenet i kongsgården, så han at han hadde nok en liten sending til kongen, om han ikke ville forsmå den. Kongen kom ut på kjøkkenet med en gang, og da han fikk se det store, gilde elgsdyret, ble han så glad at han nesten ikke visste hvilket ben han skulle stå på. Og den dagen gav han Per enda mange, mange flere drikkepenger – det var visst hundre daler. Han ville endelig vite hvor han Herre-Per bodde, og grov og spurte både om det ene og det andre, men gutten sa at han slett ikke torde si det for husbonden sin, for han hadde nektet det, og det både stritt og strengt. «Så be han Herre-Per at han ser innom til meg,» sa kongen. Ja, det skulle gutten gjøre, sa han. Men da han kom ut av kongsgården igjen og traff katta, så sa han: «Jo, du har stelt det fint til, du. Nå vil kongen at jeg skal besøke ham, og jeg har jo ikke annet enn de fillene jeg står og går i.» «Å, vær ikke redd for det,» sa katta, «om tre dager skal du få hest og vogn og så gilde klær at gullet skal dryppe av deg. Så kan du nok besøke kongen. Men hva du enn ser hos kongen, skal du si at du har det mye finere og flottere hjemme, det må du ikke glemme.» Nei, det skulle han Per huske på, mente han.

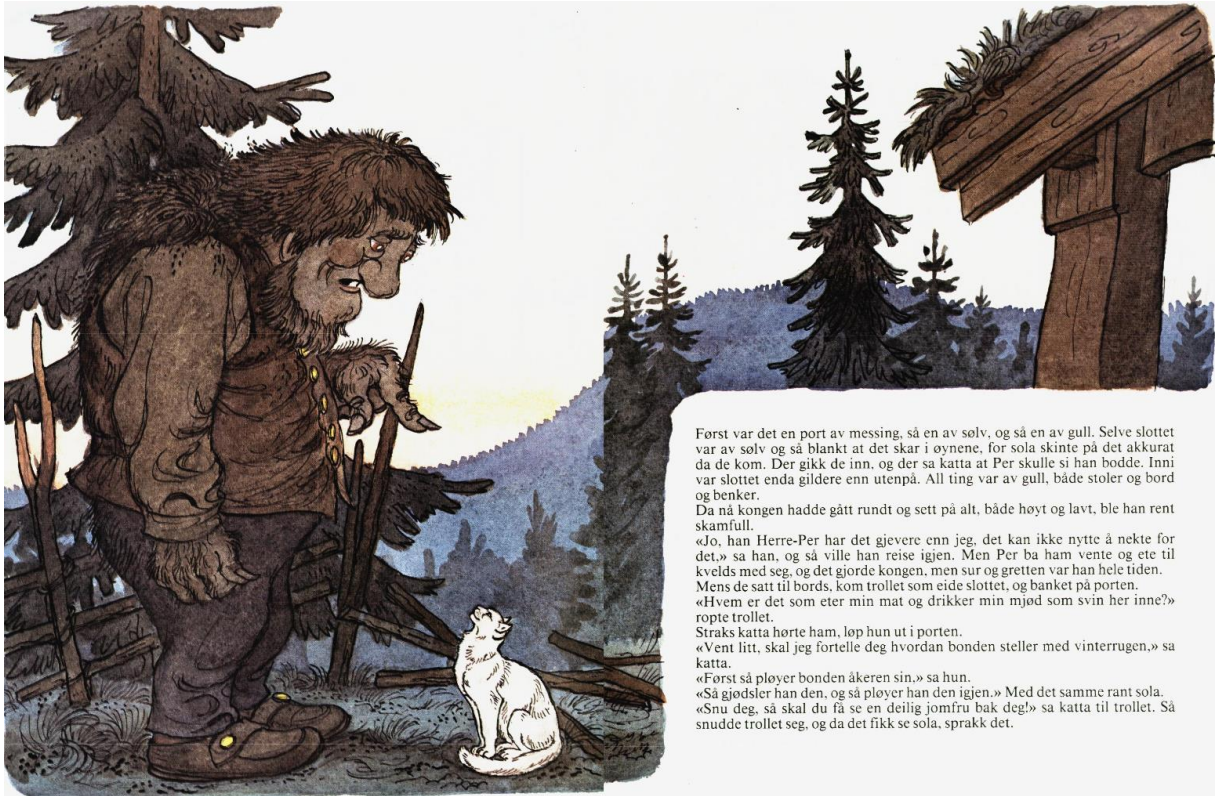
Figur 38: Omar Andrøren: Herre-Per (1993) Hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s. 78 og 79

«Ja, det vet jeg visst, men ikke for det jeg trur det,» sa grannen. «Skal vi vedde på det?» sa Gudbrand i Lia: «jeg har hundre daler liggende hjemme på kistebunnen, tør du holde likt imot?» Ja, de veddet, og så ble han der til om kvelden. I mørkningen ruslet de sammen bortover til gården hans Gudbrand. Der ble grannemannen stående utenfor døra og lye, mens mannen gikk inn til kjerringa.

Så gikk han videre hjemover til han kom til nærmeste grannegården. Der gikk han innom. «Hvordan har det gått deg i byen?» spurte folkene. «Å, det har nå gått så som så,» sa Gudbrand i Lia: «ikke kan jeg rose lykken mi og ikke kan jeg laste den heller,» og dermed fortalte han alt sammen, hvordan det hadde gått fra først til sist. «Ja, du blir da vel godt mottatt når du kommer hjem til kjerringa di,» sa mannen på gården. «Hjelpe deg! Ikke ville jeg være i ditt sted.» «Jeg synes det kunne gått mye galere, jeg,» sa Gudbrand i Lia: «men enten det nå har gått ille eller vel, så har jeg så snill kjerring at hun aldri sier noe, hvordan jeg så bærer meg at.»

Figur 39: Grethe Berger: Gudbrand i Lia (1993) Hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s. 92 og 93

Først var det en port av messing, så en av sølv, og så en av gull. Selve slottet var av sølv og så blankt at det skar i øynene, for sola skinte på det akkurat da de kom. Der gikk de inn, og der sa katta at Per skulle si han bodde. Inni var slottet enda gildere enn utenpå. All ting var av gull, både stoler og bord og benker.
Da nå kongen hadde gått rundt og sett på alt, både høyt og lavt, ble han rent skamfull.
«Jo, han Herre-Per har det gjevere enn jeg, det kan ikke nytte å nekte for det.» sa han, og så ville han reise igjen. Men Per ba ham vente og ete til kvelds med seg, og det gjorde kongen, men sur og gretten var han hele tiden. Mens de satt til bords, kom trollet som eide slottet, og banket på porten.
«Hvem er det som eter min mat og drikker min mjød som svin her inne?» ropte trollet.
Straks katta hørte ham, løp hun ut i porten.
«Vent litt, skal jeg fortelle deg hvordan bonden steller med vinterrugen.» sa katta.
«Først så ployer bonden åkeren sin.» sa hun.
«Så gjødsler han den, og så ployer han den igjen.» Med det samme rant sola.
«Snu deg, så skal du få se en deilig jomfru bak deg!» sa katta til trollet. Så snudde trollet seg, og da det fikk se sola, sprakk det.

Figur 40: Andréen, Omar: Herre-Per (1993) Hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s 84 – 85

Asbjørnsen & Moe og de gode hjelpere (figur 41 - 46)

Figur 41: Lisa Aisato: Smørbukk (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelpere: en eventyrfeiring, s. 31

Figur 42: Inga Sætre: Askeladden som stjal sølvendene til trollet (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelpere: en eventyrfeiring, s. 49

Figur 43: Inga Sætre: Askeladden som stjal sølvendene til trollet (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelperne: en eventyrfeiring, s. 50 og 51

en gris

**var lei av livet
sitt.**

**så han
gikk til**

en skriver.

**“De andre dyra får stå
i fjøs og spise halm,
eller gå i fjellene og
spise friskt gress.”**

**Skriveren var
enig i at dette
var urimelig.**

Figur 44: Øystein Runde: *Grisen og Levemåten hans* (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelperne: en eventyrfeiring, s. 64 og 65

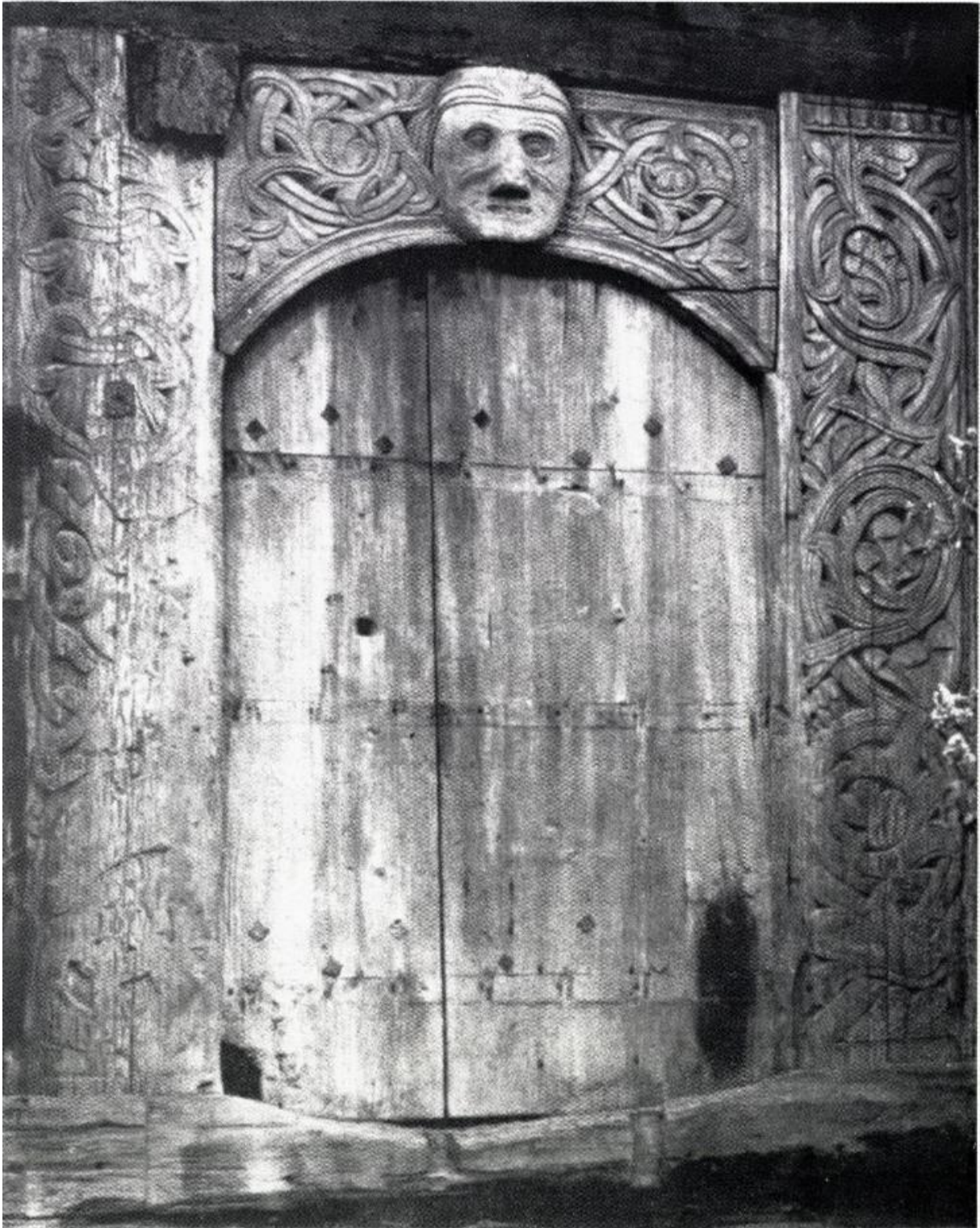

Figur 45: Øyvind Torseter: Askeladden som Kappåt med trollet (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelpere: en eventyrfeiring, s. 79

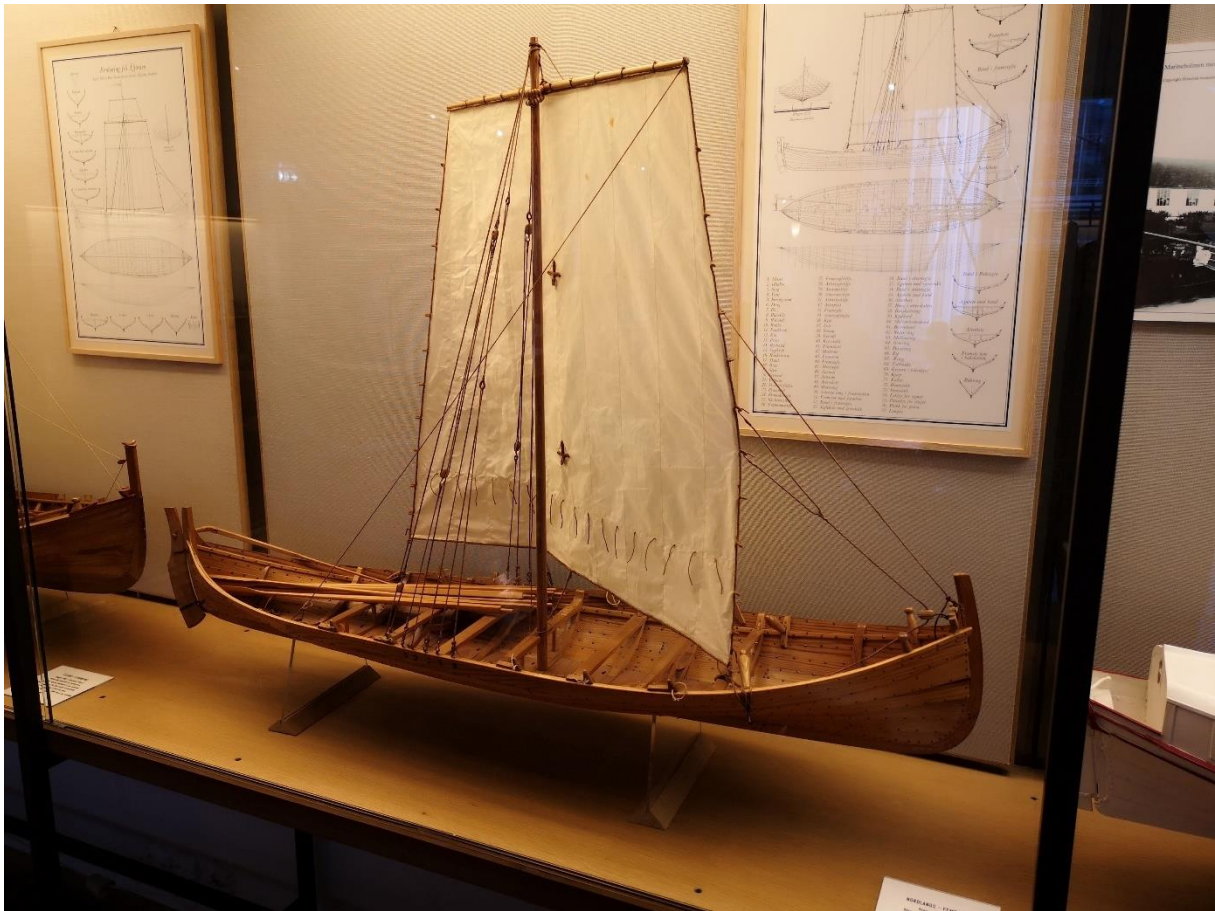

Figur 46: Øyvind Torseter: Askeladden som kappåt med trollet (2013) Hentet fra Aisato, Lisa, Thore Hansen, Bjørn Ousland, Øyvind Torseter, Bendik Kaltenborn, Inga Sætre, Ella Okstad, Øystein Runde og Tor Åge Bringsværd, Asbjørnsen & Moe og de gode hjelperne, s.80 og 81

Annet bildemateriale (figur 47 - 50)

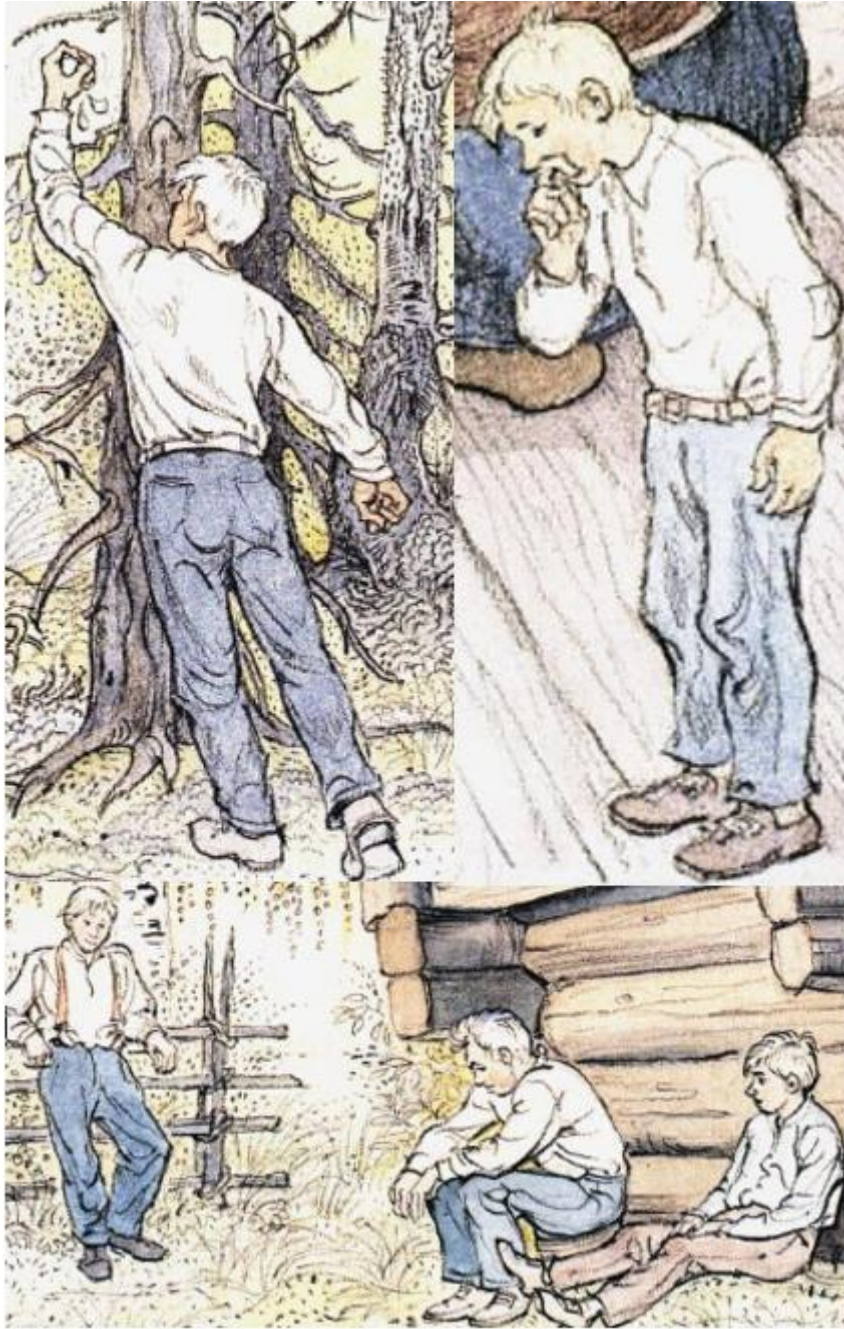
Figur 47: Portal i Kravikstuens ytre gavlvegg. Bilde hentet fra Hauglid, Roar, Laftekunst: laftehusets opprinnelse og eldste historie, Oslo: Riksantikvaren, Dreyers Forlad, 1980, s. 183

Figur 48: Modell av Nordlands-Fembøring, Bildet tatt på Bergen Sjøfartsmuseum 19.01.2023 av Lars-Gustav Rosenblad. Båten modellen er basert på er bygget i 1847 i Rana.

Figur 49: Modell av Gokstadskipet. Bildet er tatt på Bergen Sjøfartsmuseum 19.01.2023 av Lars-Gustav Rosenblad. Gokstadskipet ble gravd opp på Gokstad i Vestfold i 1880, og er det første bevarte vikingskipsfunnet

Figur 50: Omar Andr en: Askeladden som kapp t med trollet (1993) Detaljer hentet fra Lundstøl, Ottar (red.) Norske Folkeeventyr, s. 33, 36 og 37

Figur 51: Theodor Kittelsen: Skogtroldet (1892) Hentet fra Kittelsen, Theodor, Trolskab